

# Zenon Woźniak, Mieczysław Fraś

---

## Tyniec, pow. Kraków. Stanowisko 1

---

Informator Archeologiczny : badania 6, 231-232

---

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

uszkodzone w górnych partiach przez orkę. Zawartość jam składała się z fragmentów naczyń, polepy, kości zwierzęcych oraz przedmiotów żelaznych. Wystąpiły też osetki z piaskowca, gliniane przęśliki i ciężarki tkackie oraz ozdoby brązowe. Na południowo-wschodnim skraju osady odsłonięto warstwę kulturową o miąższości około 60 cm. Warstwa ta charakteryzująca się ciemnoszarym i czarnym zabarwieniem zawierała wiele fragmentów naczyń, fragmenty węgla drzewnego, kości zwierzęce, nożyki żelazne, duży żelazny haczyk na ryby, żelazny grot, pierścionek z blaski brązowej oraz fragmenty żużla szklanego. Analiza zwierzęcych szczątków kostnych / poza kośćmi ryb/ wykazała olbrzymią przewagę szczątków ssaków domowych/ bydła, owcy-kozy, świni, konia/ - 93,38 %, nad szczątkami ssaków dzikich/dzika, łosia, bobra, sarny, zająca, jelenia / - 6,62 %.

W trakcie badań osady wczesnośredniowiecznej odkryto na wtórnym złożu późnopaleolityczne i mezolityczne narzędzia krzemienne.

Przewiduje się kontynuowanie badań osady w Tumianach.

TYNIEC, pow. Kraków  
Stanowisko 1

Komisja Archeologiczna Oddziału PAN  
w Krakowie

Badania prowadził dr Zenon Woźniak i Mieczysław Fraś. Finansowała Komisja Archeologiczna PAN. Drugi sezon badań. Osada otwarta, wczesne średniowiecze. Osada z okresu lateńskiego, wpływów rzymskich.

W roku bieżącym, niezależnie od badań mikroregionalnych prowadzonych od kilku lat na prawym brzegu Wisły pomiędzy doliną Wilgi i Skawinki, kontynuowano również prace wykopaliskowe u podnóża Wielogór /stanowisko 1, Za Wąwozie/ na pograniczu Tyńca i Skawiny. W odkrywce o powierzchni 140 m<sup>2</sup> natrafiono na nieliczne skupiska kamieni wapiennych będących najprawdopodobniej pozostałością wczesnośredniowiecznego poziomu użytkowego gruntu oraz na 4 płytkie, nieckowate jamy kulturowe z licznymi zabytkami ruchomymi, z tego czasu. Znalaziono fragmenty naczyń lepianych ręcznie zbliżonych do typu prasckiego, a także - obciążanych, ornamentowanych, pozbawionych znaków garncarskich za wyjątkiem jednego okazu z odciskiem osi koła garncarskiego. W całej masie ułamków naczyń niewielki procent stanowiła tzw. biała ceramika małopolska z reguły z ornamentem żłobków poziomych. Z innych zabytków wymienić należy gruzy żużla żelaznego, przęśliki gliniane, uszkodzony nóż żelazny, fragment kamieni żarnowych, kości zwierzęce itp.

Chronologię osady zamknąć można roboczo w fazie I/500-800/ i w fazie II/800-950/ wczesnego średniowiecza w Małopolsce. Natrafiono także na dwie jamy późnolatańskie oraz szczątkowo zachowaną warstwę współczesną tym obiektom, z których uzyskano liczne zabytki. Prócz fragmentów naczyń przypominających formy późno łużyckie / np. podkładka "talerz"/ znaleziono skorupy typowych naczyń celtyckich, jak fragmenty "klasycznych" naczyń grafitowych zdobionych rowkami pionowymi przeciętnymi ukośnymi / kratka/, toczoną na kole cienkościenną malowaną, latańską ceramikę /"siwą"/ oraz liczne ułamki okazów zbliżonych do zabytków kultury przeworskiej .

Natrafiono też na fragmenty kamienia żarnowego, przedmiot kościany o nieznanym przeznaczeniu, przęślik gliniany, nieliczne wyroby krzemienne oraz nietypowe ułamki naczyń, być może z wczesnej epoki brązu i neolitu.

Badania mikroregionalne oraz stacjonarne będą kontynuowane.

WIELICZKA, pow. Kraków

Stanowisko 11

patrz okres latański

WIŚLICA, pow. Busko-Zdrój

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej

Badania prowadziły pod kierownictwem  
doc. dr Zofii Wartołowskiej, mgr Zofia  
Woźnicka, mgr D. Górna, mgr E. Zybłewska.  
Finansował WKZ w Kielcach.  
Wczesnośredniowieczne miasto.

Badania przeprowadzono na terenie wyspy miejskiej Wiślicy w 11 wykopach badawczych. Zbadano przestrzeń około 110 m<sup>2</sup> do calca, średnio do głębokości około 2 m. Sześć wykopów badawczych zlokalizowano w zachodniej części miasta, w celu uchwycenia zasięgu zabudowy palatinalnej z XI i początków XII w. odkrytej w latach ubiegłych. Dwa wykopy założono w północnej części miasta w pobliżu odnalezionych uprzednio relikwów bramy zamkowej miasta średniowiecznego / ulica Podwale/.

Odsłonięto - dobrze zachowaną stratyografię zarysu fos grodu wcześniejszego niż zabudowania palatinalne;

- nawierzchnię z gruzu zaprawy gipsowej leżącą na ściętej warstwie kulturowej starszego grodu,